

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Sava Roman, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Sava Roman XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 14.05.2018 – 23.11.2018 (prima instanță);
2. 10.12.2018 – 06.02.2019 (instanța de apel);
3. 17.09.2019 – 22.01.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan-Vodă) din 23 noiembrie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Sava Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 134 ore.

Totodată prin sentință s-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delictive.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Sava Roman, urmărind scopul deținerii și folosirii unui document oficial fals, care acordă drepturi, la 09.01.2018, aproximativ la ora 15:30, în timpul controlului la trecerea frontierei de stat pe direcția intrare din Republica Moldova, la punctul de trecere „Tudora-1”, r-l Ștefan Vodă, fiind la volanul automobilului de model „Volkswagen Golf” cu n/î XXX, în mod intenționat a prezentat permisul de conducere eliberat de autoritățile Federației Ruse cu nr.772024789 eliberat la 24.06.2015, valabil până la 24.06.2024 pe numele său, care potrivit raportului de constatare tehnico - științifică nr. 25 din 29.01.2018, s-a stabilit că, „blancheta permisului de conducere nr.7720247889 din 24.06.2015 pe numele Sava Roman, eliberat de către autoritățile Federației Ruse este confecționat din hârtie sintetică laminată pe ambele fețe cu folosirea imprimantei jet de cerneală color - plasă de fond, recuzitele, fotografia, rubricile, textele ce completează rubricile, numărul documentului, elementul realizat cu cerneală optic variabilă și nu corespunde metodei de confecționare a blanchetei

autentice a permisului de conducere eliberat de către autoritățile Federației Ruse.

Acțiunile inculpatului Sava Roman au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică „*deținerea și folosirea documentelor oficial false.*”

2. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, aceasta a fost atacată cu apel de către:

2.1 Procurorul în Procuratura raionului Ștefan Vodă - Trofimov Serghei, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Sava Roman să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 Cod penal prin cumul parțial a pedepsei aplicate și a părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți din 27 iunie 2015, de a-i stabili definitiv lui Sava Roman pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului, a invocat că:

- prin sentința judecătorei Bălți din 27.06.2015 în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, inculpatul a fost condamnat la 4 ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani:

- inculpatul a fost supus urmării penale, aceasta fiind încetată de două ori, astfel inculpatul a comis infracțiunea în interiorul termenului de probă, care urma să expire în luna iulie a anului 2019, fiind incidente prevederile art. 85 Cod penal, fiind necesar de efectuat cumulul pedepselor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, s-a admis apelul, s-a casat sentința în latura penală pronunțând în această parte o nouă hotărâre prin care Sava Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta decizie și al pedepsei neexecutate aplicate prin sentința Judecătorei Bălți din 27.06.2015, inculpatului Sava Roman i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

3.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, reieșind din materialele cauzei, prima instanță a stabilit corect că, inculpatul Sava Roman este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - *deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.*

Cu referire la cererea de apel declarată de către procuror, instanța de apel a

considerat că, argumentele invocate în apel sunt întemeiate, menționând faptul că, inculpatul Sava Roman a fost condamnat anterior prin sentința Judecătoriei Bălți din 27.06.2015 în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 4 ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani (*f.d.45 - 46*), iar termenul de probă urma să expire la data de 27.06.2019, după cum urmează din materialele cauzei la 09.01.2018, inculpatul Sava Roman a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, adică în interiorul perioadei de probă.

În acest context, instanța de apel a reținut că, prima instanță a conchis eronat de a aplica art. 90 alin. (11) Cod penal, conform căruia, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Instanța de apel specificând faptul că în speță, art. 90 alin. (11) Cod penal nu a fost posibil de a fi aplicat or, acesta reglementează, situația în care instanța de judecată soluționează problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei doar dacă aceasta este ridicată de către organul care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei, fapt care nu a avut loc în prezenta cauză, motiv pentru care urmau a fi aplicate prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal.

În concluzie, cu referire la individualizarea pedepsei de către prima instanță, având în vedere circumstanțele cauzei elucidate supra, ținând cont de faptul că, inculpatul și-a recunoscut vina că, acesta a comis intenționat o nouă infracțiune în perioada de probă pentru comiterea unei alte infracțiuni intenționate și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că, pedeapsa cu închisoare nu ar duce la corectarea inculpatului, instanța de apel a conchis că, este just și echitabil ca inculpatului Sava Roman, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să i se aplice pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 85 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta decizie și al pedepsei neexecutate aplicate prin sentința Judecătoriei Bălți din 27.06.2015, lui Sava Roman să i se stabilească o pedeapsă definitiv sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În acest context, instanța de apel a specificat faptul că, pedeapsa aplicată va duce la corectarea inculpatului, fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

4. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Sava Roman, care a invocat drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

Invocând faptul că:

- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, prin hotărârea atacată s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 77 Cod penal;

- concluziile instanței privind refuzul aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal nu sunt reflectate în hotărâre;

- instanța de apel nu a motivat temeinicia aplicării unei pedepse mai aspre față de inculpat, a ignorat faptul că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, și că pedeapsa maximă nu putea depăși 1 an și 4 luni închisoare, la cumularea pedepsei instanța nu a ținut cont de regulile stabilirii pedepsei;

- la momentul adoptării deciziei de către instanța de apel, deși aceasta a reținut prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, prematur a concluzionat că inculpatul urmează să execute pedeapsa cu închisoarea, nu a ținut cont de noile limite cu care trebuia să opereze la stabilirea pedepsei potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, prin ce s-a admis o eroare de drept;

- infracțiunea comisă de către inculpat face parte din categoria celor ușoare, prin urmare instanța de apel nu era în drept să intervină în chestiunea privitor la anularea și/sau menținerea suspendării condiționate;

- instanța de apel a examinat superficial și neobiectiv cauza penală, nu a făcut o analiză suficientă a probelor administrate, nu a verificat și apreciat probele în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat, invocând faptul că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor apelantului motivându-și just soluția adoptată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor, or, la judecarea apelului declarat, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea individualizării pedepsei în privința lui Sava Roman în limitele sancțiunilor prevăzute de infracțiunea incriminată, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Argumentul recurentului precum că „*la aplicarea pedepsei, de către instanța de apel nu au fost respectate întru totul prevederile art. 61, 75 Cod penal*”, Colegiul penal îl apreciază critic deoarece din textul deciziei contestate urmează că instanța de apel la aplicarea și individualizarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de lipsa circumstanțelor care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului precum și de faptul că inculpatul Sava Roman a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, beneficiind în acest sens de o reducere din limitele pedepselor stabilite pentru infracțiunea comisă, concluzionând corect asupra pedepsei aplicate în privința ultimului.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două

criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Instanța de recurs reține că solicitarea recurentului privind aplicarea în privința lui Sava Roman a suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or, doar faptul că acesta nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

În această ordine de idei, Colegiul penal remarcă că inculpatul Sava Roman anterior prin sentința Judecătorei mun. Bălți din 17.06.2015 a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. f) Cod penal, pedeapsa fiind suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 4 ani (f.d. 45-46 verso, Vol.I), prin urmare având în vedere faptul că inculpatul în acest termen a mai comis și alte infracțiuni, se deduce faptul că încrederea oferită inculpatului nu a fost justificată.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal mai reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului fiind în limita sancțiunilor, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că *„instanța de apel nu a motivat temeinicia aplicării unei pedepse mai aspre față de inculpat, a ignorat faptul că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, și că pedeapsa maximă nu putea depăși 1 an și 4 luni închisoare, la cumularea pedepsei instanța nu a ținut cont de regulile stabilirii pedepsei”* fiind de menționat faptul că, conform art. 90 alin. (10) Cod penal *„în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85, dacă, după caz, nu sînt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol”*.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal *„dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate – termenul de 15 ani.”*

Este de menționat faptul că la stabilirea pedepsei inculpatului, s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, precum și de faptul că inculpatul

a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, astfel instanța de apel în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală a redus limitele pedepsei prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, iar având în vedere faptul că inculpatul Sava Roman a comis infracțiunea până la expirarea termenului de probațiune, instanța de apel în baza art. 85 Cod penal corect i-a stabilit o pedeapsă definitivă lui Sava Roman sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni, adăugându-i o parte din pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 27.06.2015.

Colegiul penal consideră eronată și greșită poziția apărării precum că inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă cu încălcarea prevederilor legale, or analizând conținutul deciziei contestate incontestabil se atestă că instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă cu respectarea tuturor exigențelor legii și care va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

7. Astfel, având în vedere cele menționate, Colegiul penal atestă că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii procesual- penale, fiind argumentată și întemeiată, ceea ce impune soluția de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Sava Roman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Sava Roman XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 februarie 2020**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor